

نقش وضعیت اجتماعی- اقتصادی خانواده و مهارت‌های اجتماعی دبیران بر پیشرفت تحصیلی با میانجی‌گری درگیری تحصیلی

دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۲۴

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۱۱

علی محمودی^۱

روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم انسانی، واحد الیگودرز، دانشگاه آزاد اسلامی، الیگودرز- ایران.

خلیل غفاری

مدیریت آموزشی، دانشکده علوم انسانی، واحد الیگودرز، دانشگاه آزاد اسلامی، الیگودرز- ایران.

افسانه موسوی

مدیریت آموزشی، دانشکده علوم انسانی، واحد الیگودرز، دانشگاه آزاد اسلامی، الیگودرز- ایران.

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف نقش وضعیت اجتماعی- اقتصادی خانواده و مهارت‌های اجتماعی دبیران بر پیشرفت تحصیلی با میانجی‌گری درگیری‌های تحصیلی دانش‌آموزان است. این پژوهش از نوع کاربردی و ازلحاظ اجرا، همبستگی و از نوع تحلیل مدل یابی معادلات ساختاری است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل کلیه‌ی معلمان ریاضی به تعداد ۱۹ نفر و دانش‌آموزان دختر و پسر متوسطه‌ی اول در سال تحصیلی (۱۳۹۸-۱۳۹۹) شهرستان الیگودرز به تعداد ۵۶۷۵ نفر بودند. از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تک‌مرحله‌ای تعداد یک مدرسه دخترانه (۵۰ نفر) و یک مدرسه پسرانه (۵۰ نفر) و ۶ معلم مربوط به‌عنوان نمونه انتخاب شد. از پرسشنامه‌ی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان فام و تیلور (۱۹۹۹)، پرسشنامه‌ی وضعیت اقتصادی اجتماعی خانواده‌ی گرمارودی و مرادی (۱۳۸۹)، پرسشنامه‌ی مهارت‌های اجتماعی معلمان ماتسون و همکاران (۱۹۸۳) و پرسشنامه‌ی درگیری تحصیلی شکاری (۱۳۹۲) برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. نتایج نشان داد که مهارت‌های اجتماعی معلمان و وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده بر درگیری تحصیلی دانش‌آموزان اثر مستقیم و معنی‌دار (۰/۵۳ و ۰/۶۲) دارد؛ وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان اثر مستقیم و معنی‌دار (۰/۵۴ و ۰/۵۵) و با میانجی‌گری درگیری تحصیلی اثر غیرمستقیم و معنی‌دار (۰/۵۶ و ۰/۶۲) دارد؛ درگیری تحصیلی دانش‌آموزان با پیشرفت تحصیلی آن‌ها رابطه‌ی مستقیم و معنی‌دار (۰/۶۹) دارد، و مدل ساختاری پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. می‌توان نتیجه گرفت که وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان بر پیشرفت تحصیلی با میانجی‌گری درگیری تحصیلی دانش‌آموزان اثر معنی‌دار دارد.

واژگان کلیدی: پیشرفت تحصیلی، وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده، مهارت‌های اجتماعی معلمان، درگیری تحصیلی.

^۱ نویسنده مسئول: amps2170@gmail.com

The role of family socio-economic status and teachers' social skills on academic achievement mediated with the Mediating academic engagement

Receipt: 2021/03/19

Acceptance: 2021/05/01

Ali mahmoudi¹

Educational Psychology, Faculty of Humanities, Aligudarz Branch, Islamic Azad University, Aligudarz- Iran

Khalil Ghafari

Educational Management, Faculty of Humanities, Aligudarz Branch, Islamic Azad University, Aligudarz-Iran

Afsaneh mosavi

Educational Management, Faculty of Humanities, Aligudarz Branch, Islamic Azad University, Aligudarz- Iran

Abstract

The aim of this study was to investigate the role of family socio-economic status and social skills of teachers on academic achievement with the Mediating students' academic engagements. This research is of applied type and in terms of implementation, correlation and structural equation modeling analysis. The statistical population of this study included all 19 mathematics teachers and 5675 first grade male and female high school students in the academic year (2019-2020) of Aligudarz city. A one-stage cluster sampling method of one school for girls (50 people) and one school for boys (50 people) and 6 teachers were selected as a sample. Pham and Taylor (1999) Student Academic Achievement Questionnaire, Garmaroodi and Moradi Family Socio-Economic Status Questionnaire (2010), Matson et al. (1983) Teachers' Social Skills Questionnaire and Hunting Academic Engagement Questionnaire (2013) were used for data collection. Structural equation modeling was used to analyze the research data. The results showed that teachers' social skills and family socio-economic status have a direct and significant effect on students' academic engagement (0.53 and 0.62). Socio-economic status of the family and teachers' social skills have a direct and significant effect on students' academic achievement (0.54 and 0.55) and indirect and significant effect (0.56 and 0.62) on the mediating of academic conflict; Students' academic engagement has a direct and significant relationship with their academic achievement (0.69). And the structural model of the research was approved. It can be concluded that the socio-economic status of the family and teachers' social skills have a significant effect on academic achievement mediated of students' academic engagement.

Keywords: Academic achievement, Socio-economic status of family, Teachers' social skills, Academic conflict.

¹ Corresponding author: amps2170@gmail.com

مقدمه

پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان یکی از شاخص‌های مهم در ارزشیابی آموزش و پرورش است و تمام کوشش‌ها در این نظام در واقع تلاش برای جامعه‌ی عمل پوشاندن بدین امر تلقی می‌شود. به‌طور کلی جامعه و به‌طور اخص نظام آموزش و پرورش نسبت به سرنوشت دانش‌آموزان، رشد و تکامل موفقیت‌آمیز آنان و جایگاه آن‌ها در جامعه علاقه‌مند و نگران هستند و انتظار دارند دانش‌آموزان در جنبه‌های گوناگون، اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و توانایی‌ها و نیز در ابعاد عاطفی و شخصیتی، آن‌چنان‌که باید پیشرفت و تعالی یابند (Soleimani et al, 2014). بدون شک در دنیای پیشرفته امروزی یکی از علائم موفقیت فرد، پیشرفت تحصیلی هست که بدون آن توسعه و ترقی هیچ کشوری امکان‌پذیر نخواهد بود. ترقی هر کشوری رابطه‌ی مستقیم با پیشرفت علوم و دانش و تکنولوژی آن کشور دارد و پیشرفت علمی نیز حاصل نمی‌شود؛ مگر اینکه افراد خلاق تربیت‌شده باشند. پیشرفت تحصیلی ضمن اینکه در توسعه و آبادانی کشور مؤثر است در سطوح عالی منجر به یافتن شغل و موقعیت مناسب و در نتیجه درآمد کافی می‌شود (Sharifian, 2013). پیشرفت تحصیلی تسلط بر اطلاعات و دانش‌های نظری در یک زمینه‌ی معین تعریف‌شده است. پیشرفت تحصیلی یعنی اینکه فراگیران تا چه حد در رسیدن به اهداف دوره آموزش موفق بوده‌اند (Seif, 2005).

پیشرفت تحصیلی را توانایی آموخته‌شده یا اکتسابی حاصل از دروس ارائه‌شده یا به‌عبارت‌دیگر توانایی آموخته‌شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشی‌گامی می‌دانند که به‌وسیله‌ی آزمون‌های استاندارد شده اندازه‌گیری می‌شود (Seif, 2005). پیشرفت تحصیلی در معروف‌ترین ساده‌ترین تعریف عبارت است از موفقیت دانش‌آموزان و

دانشجویان در عرصه‌های آموزشی و مقاطع

تحصیلی مختلف است (Linenbrink et al 2002). یکی از همبسته‌های پیشرفت تحصیلی، وضعیت اجتماعی اقتصادی خانواده است که عبارت است از وضعیت طبقاتی خانواده به لحاظ اجتماعی و شرایط زندگی اجتماعی آن به همراه شاخص‌های اقتصادی و وضعیت مالی خانواده نظیر شغل، سطح درآمد، محل سکونت، تحصیلات (Gobena, 2018; pp208-209). طی سال‌های اخیر در مورد علل افت تحصیلی، مطالعات در سطح دانشگاه یا وزارت آموزش و پرورش انجام شده است. این نوع مطالعات غالباً یا به عوامل برون‌سازمانی و علل خارجی افت تحصیلی مانند فقر و محرومیت اقتصادی و شرایط و عوامل فرهنگی و اجتماعی و یا به علل درون‌سازمانی نظیر شرایط آموزشگاه و نامناسب بودن هدف‌ها، برنامه‌ها، روش‌ها و مقررات مدارس با نیازهای روانی - عاطفی-اجتماعی دانش‌آموزان اشاره داشتند (Aminfar, 1989). هرچند ماهیت و چگونگی تجارب آموزشی، پرورشی و رشد دانش‌آموز، تحت تأثیر عوامل متنوعی همچون سیاست، دولت و ارزش‌های بومی قرار می‌گیرد؛ ولی روشن است دو نهادی که به‌طور مستقیم در دانش‌آموز تأثیر می‌گذارد، خانه و مدرسه است. بسیاری از آثار گسترده‌ی جامعه، از طریق فرصت‌ها و تجربه‌های به‌دست‌آمده در این دو نهاد بر دانش‌آموز عرضه می‌شود. با توجه به اولویت خانواده در زندگی اغلب دانش‌آموزان، و اهمیت عملکرد مدرسه برای فرصت‌های آینده زندگی، تعجب‌آور نیست که حجم وسیعی از پژوهش‌های موجود پیرامون روابط میان زمینه‌های خانوادگی و یادگیری مدرسه انجام‌گرفته است (Amiri, 2016).

پژوهش‌های بسیاری از جمله (Yousefi Zare et al, 2006; Akbarpour Zangalani et al, 2016; Delarami et al, 2016; Feng et al, 2020; Liu et al, 2020; Correa et al, 2019; Broer et al, 2019; Chen et al 2018; Thomson, 2018; Li & Qiu,

برای آموزش توسط معلمان فراهم می‌سازند و هم در نهایت باعث بهبود تحصیلی دانش‌آموزان می‌گردد. یکی از همبسته‌های پیشرفت تحصیلی درگیری تحصیلی است (Abolmaali, 2012). درگیری تحصیلی نوعی مشارکت تحصیلی خود آغازگرانه هدفمند در فعالیتهای تحصیلی است که نشان‌دهنده‌ی نوعی سرمایه‌گذاری روان‌شناختی پایدار و تسهیل‌کننده یادگیری باهدف ارتقا درک تسلط فرد بر دانش، مهارت و یا حرفه است. درگیری تحصیلی: درگیری والدین در امور تحصیلی به پیگیری مستمر دانش‌آموزان در انجام تکالیف درسی و اشتیاق او به درس خواندن و تحصیل است (Shekari, 2014). درگیری تحصیلی یکی از همبسته‌های پیشرفت است. منظور از درگیری تحصیلی، ورود تحصیلی فعال فرد در یک تکلیف یا فعالیت است (Rio, 2019).

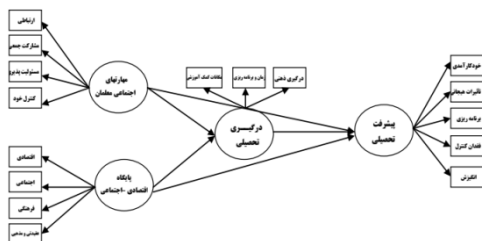
درگیری تحصیلی ساختاری کلیدی برای بهبود یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان است. درواقع بسیاری از افراد انجام تکلیف و یا ادامه دادن درگیری با تکلیفی که در آن انتظار شکست دارند را انتخاب نمی‌کنند، معلمان در تمامی سطوح از ابتدایی تا متوسطه و بعدازآن همیشه به فکر افزایش دادن درگیری تحصیلی و یادگیری تحصیلی دانش‌آموزان هستند. آن‌ها اغلب تعجب می‌کنند که چرا در یک کلاس برخی از دانش‌آموزان به‌طور فعال با تکلیف درگیرند و انگیزه دارند و حال‌آنکه سایر دانش‌آموزان غیر درگیر و خونسرد هستند. امروزه درگیری تحصیلی به‌عنوان یکی الگوی نظری مهم برای فهم پدیده افت تحصیلی دانش‌آموزان و به‌عنوان یکی از امیدوارکننده‌ترین رویکردها برای جلوگیری از این پدیده مطرح است.

برای درگیری (Linenbrink & Pintrich, 2002) تحصیلی سه مؤلفه را مطرح کردند: رفتاری، عاطفی و شناختی. مؤلفه‌ی رفتاری به رفتارهای قابل‌مشاهده‌ی تحصیلی نظیر تلاش و پایداری در انجام تکالیف درسی، و مؤلفه‌ی عاطفی به

نشان (1995, Berends and Babakhani, 2014; 2018). نشان دادند که وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر معنادار دارد. ولی (Connell et al, 1995) اما ارتباط معکوسی بین وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را گزارش نموده است.

همبسته‌ی دیگر و مهم در پیشرفت تحصیلی، مهارت‌های اجتماعی دبیران است که برخوردها و رفتارهایی هستند که به افراد برای کنش متقابل با دیگران کمک می‌کنند؛ به‌عنوان مثال در مدرسه، کنش متقابل ممکن است با سایر دانش‌آموزان، معلمان و کارکنان مدرسه باشد. در مراحل بعدی زندگی، این کنش متقابل با همسایه‌ها، همکاران، سرپرستان، دوستان و افراد دیگری برقرار می‌شود که شخص با آن‌ها در جامعه برخورد دارد (Harrell et al, 2008). در نهاد مدرسه، معلم‌ها و معلمان نقش اصلی در آموزش و پرورش دانش‌آموزان را به عهده‌دارند. معلمان علاوه بر وظیفه‌های آموزشی و همچنین پرورش نسل نوجوان، در انتقال میراث فرهنگی جامعه از نسلی به نسل دیگر و آماده‌سازی زمینه برای باروری میراث فرهنگی، نیز نقش اساسی دارند؛ اما اگر معلم یا دبیری، صرفاً از لحاظ درجه‌ی علمی سرآمد باشد، نمی‌تواند لزوماً معلم خوب و موفقی باشد (Omar et al, 2015). معلم علاوه برداشتن دانش و تخصص علمی، باید دارای رفتار شایسته در کلاس باشد و شخصیتی داشته باشد که رفتار و شخصیت اجتماعی او، الگوی سرآمدی برای دانش‌آموزان باشد (Ravandi, 2007)؛ در همین راستا پژوهش‌های مختلفی مانند (Shahrkani et al 2020) (BehpaJoh et al, 2010) نیز نشان داده‌اند که مهارت‌های اجتماعی معلمان و معلمان بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر چشمگیری دارد. (Talebi et al, 2015) نشان دادند که آموزش مهارت‌های تعامل اجتماعی بر معلمان با تمرکز بیشتر و بهتر در راستای ارتقا سطح علمی و روابط میان فردی گام برداشته و هم فضای دل‌پذیرتری را

وابسته) و درگیری تحصیلی به عنوان متغیر میانجی مطرح شد. شکل شماره (۱) مدل مفهومی تحقیق را نشان می‌دهد.

شکل شماره (۱) مدل مفهومی تحقیق

با توجه به الگوی مفهومی پژوهش فرضیه‌های ذیل طرح و مورد آزمون قرار گرفت.

فرضیه اول: مدل ساختاری پژوهش با مدل مفهومی ارائه شده برآزش دارد.

فرضیه دوم: وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با درگیری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی معنی‌دار دارد.

فرضیه سوم: وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی معنی‌دار دارد.

فرضیه چهارم: درگیری تحصیلی دانش‌آموزان با پیشرفت تحصیلی آن‌ها، رابطه‌ی معنی‌دار دارد.

فرضیه فرعی پنجم: وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان . با میانجیگری درگیری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه غیرمستقیم دارد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های همبستگی با استفاده روش مدل‌یابی معادلات ساختاری است. برای تعیین روابط احتمالی و تأثیرات آن‌ها بر یکدیگر از ماتریس همبستگی و الگوی علی معادلات ساختاری استفاده شده است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل

علاقه‌مندی درونی و تکالیف درسی و ارزش و اهمیت دادن به آن‌ها دلالت دارد. مؤلفه‌ی شناختی شامل راهبردهای یادگیری، پردازش عمیق اطلاعات نظیر بسط دهی و سازمان‌دهی مطالب و استفاده از توانایی‌های فراشناختی هنگام مطالعه مطالب درسی است. نتایج پژوهش (Rashedi & Abolmaali, 2012). نشان داد که درگیری تحصیلی در رابطه ادراک بین جو روانی - اجتماعی کلاس درس و پیشرفت تحصیلی دختران نقش معناداری داشت. (Ahi et al, 2016) به مدلیابی رابطه بین درگیری تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستانی با توجه به نقش میانجی انگیزش و درگیری تحصیلی دانش‌آموزان پرداخته‌اند. با توجه به اهمیت پیشرفت تحصیلی در فرایند تعلیم و تربیت کشور و لزوم ارتقای کیفیت آموزش کشور، انجام پژوهش‌های تجربی جهت ارائه‌ی راهکار جهت پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ضروری به نظر می‌رسد. در این راستا با توجه به نقش تعیین‌کننده متغیرهای وضعیت اجتماعی اقتصادی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان بر موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی دبیران بر پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با میانجیگری درگیری‌های تحصیلی آنان تأثیر دارد.

با توجه به اینکه در این تحقیق بررسی نقش میانجی درگیری تحصیلی در ارتباط بین مهارت‌های اجتماعی دبیران و وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده با پیشرفت تحصیلی مورد نظر بود و مدل پژوهش با توجه به تحقیق و پژوهش‌های پیشین تدوین شد. که در این پژوهش مهارت‌های اجتماعی دبیران و وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده (متغیر مستقل)، پیشرفت تحصیلی (متغیر

استفاده شد. این پرسشنامه با ۵۶ سؤال مهارت‌های اجتماعی دبیران متوسطه را اندازه‌گیری می‌کند. در این پژوهش نیز سؤالات پرسشنامه‌ها پیش از توزیع آن‌ها به لحاظ روایی و پایایی موردبررسی قرار گرفت (Matson et al, 1983). در پژوهش حاضر پایایی این ابزار به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسشنامه درگیری تحصیلی (Shekari, 2014): در این پژوهش جهت ارزیابی متغیر درگیری تحصیلی دانش‌آموزان از پرسشنامه از این پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه با ۱۵ سؤال وضعیت درگیری تحصیلی را اندازه‌گیری می‌نماید. (Shekari, 2014). در پژوهش حاضر پایایی این ابزار به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۵ به دست آمد. تمامی پرسشنامه‌ها بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره بندی شدند.

یافته‌های تحقیق

در این بخش آمار توصیفی مربوط به مشخصات جمعیت شناختی نمونه‌ها برای هر دو جامعه‌ی موردبررسی پژوهش یعنی دانش‌آموزان و معلمان ارائه شده است. تعداد دانش‌آموزان پسر (۵۰ نفر) و دختر (۵۰ نفر) و معلمان آقا (۳ نفر) و خانم (۳ نفر)؛ سن دانش‌آموزان ۱۳ ساله (۲۶ نفر)، ۱۴ ساله (۳۵ نفر) و ۱۵ ساله (۳۹ نفر)، سن معلمان کمتر از ۳۰ سال (۱ نفر)، بین ۳۰ تا ۴۰ سال (۳ نفر) و بیشتر از ۴۰ سال (۲ نفر)؛ تحصیلات معلمان کاردانی (۱ نفر)، کارشناسی (۳ نفر) و کارشناسی ارشد (۲ نفر) بود. آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف در جدول زیر ارائه شده است.

جدول شماره (۱): شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش			
متغیرهای پژوهش	انحراف		معنی‌داری
	میانگین	معیار	
پیشرفت تحصیلی	۱۴۹/۸۳	۰/۴۳۷	۰/۱۲۷
وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده	۵۷/۶۸	۰/۱۲۸	۰/۰۶۵
مهارت‌های اجتماعی معلمان	۱۶۲/۳۳	۰/۷۸۹	۰/۰۵۹
درگیری تحصیلی	۴۹/۵۴	۱/۱۲۴	۰/۱۶۸

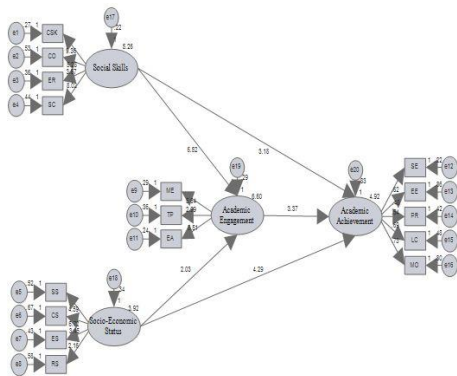
در جدول زیر، ماتریس همبستگی بین متغیرهای موجود در مدل پیشنهادی پژوهش ارائه شده است:

کلیه معلمان ریاضی به تعداد ۱۹ نفر و دانش‌آموزان دختر و پسر متوسطه‌ی اول در سال تحصیلی (۱۳۹۹-۱۳۹۸) شهرستان الیگودرز به تعداد ۵۶۷۵ نفر بودند. مدارس انتخاب شده شامل تعداد سه مدرسه‌ی دخترانه و سه مدرسه‌ی پسرانه است و حجم نمونه تعداد ۵۰ دانش‌آموز دختر و ۵۰ دانش‌آموز پسر همچنین معلمان ریاضی مدارس فوق تعداد آن‌ها ۶ نفر متشکل از ۳ نفر خانم و ۳ نفر آقا بوده است که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تک‌مرحله‌ای بود انتخاب شدند. ابزار اصلی گردآوری داده‌ها سه پرسشنامه به شرح ذیل بود:

پرسشنامه‌ی پیشرفت تحصیلی (Pham & Taylor, 1999): در این پژوهش جهت سنجش متغیر پیشرفت تحصیلی از این پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه با ۴۸ سؤال، ۵ مؤلفه‌ی (خودکار آمدي، تأثیرات هیجانی، برنامه‌ریزی، فقدان کنترل، انگیزش) مربوط به پیشرفت تحصیلی را اندازه‌گیری می‌نماید. در این پژوهش نیز سؤالات پرسشنامه‌ها پیش از توزیع آن‌ها به لحاظ روایی و پایایی موردبررسی قرار گرفت. برای بررسی روایی پرسشنامه از روایی محتوایی استفاده شد. همچنین جهت بررسی پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ با نرم‌افزار SPSS و انجام آن توسط محقق، استفاده گردید (Pham & Taylor, 1999). در پژوهش حاضر پایایی این ابزار به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد.

پرسشنامه‌ی وضعیت اجتماعی اقتصادی خانواده (Garmaroodi & Moradi, 2011): در این پژوهش جهت ارزیابی متغیر وضعیت اقتصادی اجتماعی خانواده از این پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه با ۱۸ سؤال، وضعیت اجتماعی اقتصادی خانواده دانش‌آموزان متوسطه اول را می‌سنجد. در این پژوهش نیز سؤالات پرسشنامه‌ها پیش از توزیع آن‌ها به لحاظ روایی و پایایی موردبررسی قرار گرفت (Garmaroodi & Moradi, 2011). در پژوهش حاضر پایایی این ابزار به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۳ به دست آمد.

پرسشنامه‌ی مهارت‌های اجتماعی دبیران (Matson et al., 1983): در این پژوهش جهت ارزیابی متغیر مهارت‌های اجتماعی معلمان از این پرسشنامه

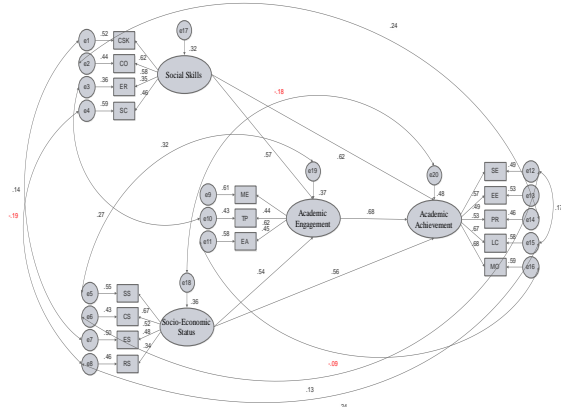

شکل (۳): مدل ساختاری پژوهش در حالت مقادیر معناداری

جدول شماره (۳): برازش مدل آزمون شده پیشنهادی را بر اساس شاخص‌های برازندگی

AGFI	GFI	RFI	IFI	NFI	CFI	RMSEA (90% CI)	X2/df
۰/۶۱۲	۶۳۳۹	۷۲۸	۰/۷۶۴	۰/۶۵۲	۰/۸۵۵	۰/۱۳۸ (۰/۱۳۹, ۰/۱۴۶)	۴/۹۹

طبق جدول شماره (۳) بعضی از شاخص‌های برازش مانند شاخص کای اسکوئر χ^2/df ، شاخص برازش تطبیقی CFI، شاخص افزایشی IFI، شاخص نیکویی برازش GFI، شاخص نیکویی اصلاح شده AGFI و ریشه‌ی میانگین مربعات خطای برآورد RMSE در دامنه موردقبول قرار ندارند؛ زیرا دامنه شاخص برازش تطبیقی CFI باید بیشتر از ۰/۹ باشند. دامنه‌ی شاخص‌های IFI، NFI، RFI، GFI و AGFI باید بالای ۰/۵ باشند که همان‌طور که در جدول ۳ می‌بینیم مقادیر آن‌ها مناسب است؛ اما دامنه‌ی مقدار RMSEA باید کمتر از ۰/۰۵ باشد؛ اما در جدول ۳ این مقدار برابر با ۰/۱۳۸ است و بزرگ‌تر از ۰/۰۵ هست لذا مدل باید اصلاح گردد.

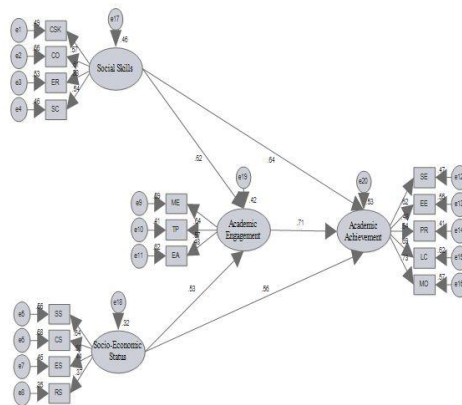
شکل (۴): مدل ساختاری پژوهش در حالت استاندارد

جدول شماره (۲): ماتریس همبستگی بین متغیرهای مدل پژوهش

متغیرها	پیشرفت تحصیلی	وضعیت اقتصادی-اجتماعی	مهارت‌های اجتماعی معلمان	درگیری تحصیلی
پیشرفت تحصیلی	۱			
وضعیت اقتصادی-اجتماعی خانواده	۰/۵۶۲	۱		
مهارت‌های اجتماعی معلمان	۰/۶۳۴	۰/۴۶۲	۱	
درگیری تحصیلی	۰/۶۸۹	۰/۵۴۶	۰/۵۷۱	۱

جدول شماره (۲) در پژوهش حاضر و نتایج آزمون همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه‌ی بین متغیرهای پیش‌بین، میانجی و ملاک را نشان می‌دهد. نتایج حاکی از آن است که تمام متغیرهای پژوهش، دارای همبستگی معنی‌داری هستند. قبل از تحلیل داده‌ها با استفاده از روش آماری مدلیابی معادلات ساختاری، ابتدا پیش‌فرض‌های بهنجاری چند متغیری، خطی بودن، هم خطی چندگانه و استقلال خطاها آزمون و تأیید شدند. با توجه به رعایت این مفروضه‌ها می‌توان برازندگی مدل پیشنهادی را بر اساس معیارهای برازندگی ارزیابی کرد.

در شکل شماره‌ی (۲) و شکل شماره‌ی (۳) مدل معادلات ساختاری پژوهش به ترتیب در حالت استاندارد و در حالت معناداری ارائه شده است؛ همچنین در جدول شماره (۳) علائم موجود در مدل نشان داده شده است:

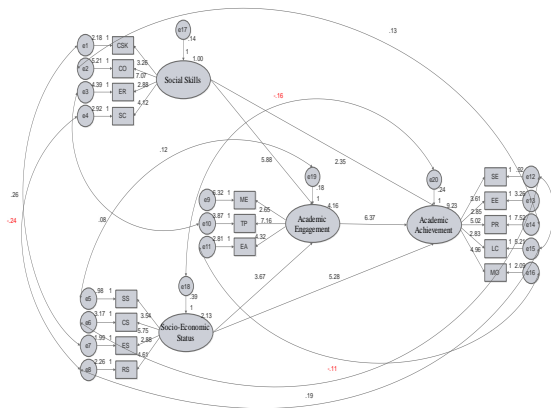
درگیری تحصیلی دانش‌آموزان ۰/۵۴ و ۰/۵۷ است. از آنجایی که مقدار معناداری این مسیرها ۳/۶۷ و ۵/۸۸ و بزرگ‌تر از ۱/۹۶± است؛ لذا فرضیه‌ی مربوط تأیید گردید. نتایج نشان داد که وضعیت اقتصادی - اجتماعی مهارت‌های اجتماعی معلمان با درگیری تحصیلی دانش‌آموزان. رابطه‌ی معنی‌دار دارد. ضریب تأثیر مسیر نشان می‌دهد که وضعیت اقتصادی - اجتماعی معلمان تا میزان ۵۷ درصد بر درگیری تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت مستقیم داشته است.

ضریب به‌دست‌آمده از مسیر وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، ۰/۵۶ و ۰/۶۲ است. از آنجایی که سطح معناداری این مسیرها ۵/۲۸ و ۲/۳۵ و بزرگ‌تر از ۱/۹۶± است؛ لذا فرضیه‌ی مربوط تأیید گردید؛ بنابراین نتیجه گرفته شد وضعیت اقتصادی - اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی معلمان خانواده با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی معنی‌دار دارد. ضریب تأثیر مسیر نشان می‌دهد وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده تا میزان ۵۶ درصد و مهارت‌های اجتماعی معلمان تا میزان ۶۲ درصد بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت مستقیم داشته است.

ضریب به‌دست‌آمده از مسیر درگیری تحصیلی دانش‌آموزان به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، ۰/۶۸ است. از آنجایی که سطح معناداری این مسیر ۶/۳۷ و بزرگ‌تر از ۱/۹۶± است؛ لذا فرضیه‌ی مربوط تأیید گردید؛ بنابراین نتیجه گرفته شد درگیری تحصیلی دانش‌آموزان با پیشرفت تحصیلی آن‌ها رابطه‌ی معنی‌دار دارد. ضریب تأثیر مسیر نشان می‌دهد درگیری تحصیلی دانش‌آموزان تا میزان ۶۸ درصد بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت مستقیم داشته است.

در مقایسه‌ی بین مقادیر ضریب مسیرها مشخص شد بیشترین ضریب مسیر بین متغیرهای درگیری

شکل (۴): مدل اصلاح‌شده در حالت استاندارد

شکل (۵): مدل اصلاح‌شده در حالت معناداری

جدول شماره (۴): شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری نهایی پژوهش

AGFI	GFI	RFI	IFI	NFI	CFI	RMSEA (90% CI)	X2/df
۰/۹۳۱	۰/۹۳۲	۰/۹۰۲	۰/۹۲۴	۰/۹۳۱	۰/۹۷۷	۰/۰۳۶ (۰/۱۲۴ - ۰/۰۰۰)	۱/۳۹

در جدول زیر نیز مقادیر بتای استاندارد و غیراستاندارد و نسبت بحرانی مدل پژوهش ارائه شده است:

جدول شماره (۵): محاسبه بتا و نسبت بحرانی مدل

مسیر از	به متغیر	بتای غیراستاندارد	بتای استاندارد	نسبت بحرانی (C.R)
وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده	پیشرفت تحصیلی معلمان	-۰/۱۷۹	-۰/۵۷۸	۱۱/۶۹
مهارت‌های اجتماعی معلمان	پیشرفت تحصیلی معلمان	-۰/۱۲۹	-۰/۴۸۸	۱۰/۴۰
درگیری تحصیلی معلمان	پیشرفت تحصیلی معلمان	-۰/۰۲۸	-۰/۰۴۶	۸/۰۵
پیشرفت تحصیلی معلمان	پیشرفت تحصیلی معلمان	-۰/۰۴۲	-۰/۰۵۵	۱/۳۴
درگیری تحصیلی معلمان	پیشرفت تحصیلی معلمان	-۰/۰۶۲	-۰/۰۶۹	۱/۷۲
پیشرفت تحصیلی معلمان	پیشرفت تحصیلی معلمان	-۰/۰۳۹	-۰/۰۳۷	۱/۰۰

جدول شماره (۶): محاسبه اثرات مستقیم، غیرمستقیم متغیرها بر متغیر وابسته پژوهش

متغیرها	پیشرفت تحصیلی	
	مستقیم	غیرمستقیم کل
وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده	۰/۵۳۸	۰/۰۲۴
مهارت‌های اجتماعی معلمان	۰/۵۴۷	۰/۰۷۷
درگیری تحصیلی معلمان	۰/۶۸۹	---

ضریب به‌دست‌آمده از مسیر وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان به

دروس خوددارند؛ همچنین می‌توانند برنامه‌ریزی درست و مدیریت زمان درست‌تری داشته باشند و از امکانات کمک‌آموزشی بیشتر و بهتر استفاده نمایند. عملکرد بهتری در پیشرفت تحصیلی هم دارند. و از عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی و درگیری تحصیلی دانش‌آموزان هم مهارت‌های اجتماعی معلمان و وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده‌های آنان می‌باشد. لذا هدف از این پژوهش نقش وضعیت اجتماعی- اقتصادی خانواده و مهارت‌های اجتماعی دبیران بر پیشرفت تحصیلی با میانجیگری درگیرهای تحصیلی دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول شهرستان الیگودرز بود. و جهت دستیابی به این هدف فرضیه‌های مطرح‌شده آزمون شد.

نتایج نشان داد که مدل ساختاری پژوهش با مدل مفهومی ارائه‌شده برازش دارد. طبق جدول (۴) همه شاخص‌های برازش مدل نهایی در دامنه موردقبول قرار دارند و می‌توان نتیجه گرفت که مدل نهایی از برازش کافی برخوردار است.

نتایج حاصل از فرضیه‌ی دوم نشان داد که وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با درگیری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی معنی‌دار دارد. یافته‌های پژوهش حاضر، با

یافته‌های پژوهش‌های (Feng et al, 2020; Liu et al, 2020; Correa et al, 2019; Broer et al, 2019; Li & Qiu, 2018; Chen et al 2018; Thomson, 2018; Babakhani, 2014; Yousefi Zare et al, 2006; Akbarpour Zangalani et al, 2016; Delarami et al, 2016; Ahi et al, 2016;

Berends, 1995) همسو و هم‌جهت است. لیکن با یافته‌های پژوهش (Connell et al. 1995) که ارتباط معکوسی بین وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را گزارش کرده است، همسو و هم‌جهت نبود.

معلمانانی که مهارت اجتماعی بالایی برخوردارند اثربخش‌تر هستند یا به عبارتی دیگر، بهتر می‌توانند دانش‌آموزان را به هدف‌های یادگیری موردنظر درگیر

تحصیلی دانش‌آموزان و پیشرفت تحصیلی آن‌ها. (۰/۶۸) بود که نشانگر اهمیت تأثیر متغیر درگیری تحصیلی دانش‌آموزان بر پیشرفت تحصیلی آن‌هاست.

برای آزمون تأثیر متغیر میانجی آزمون سوبل یکی آزمون‌های پرکاربرد برای آزمون تأثیر یک متغیر میانجی در رابطه بین دو متغیر استفاده شد.

جدول شماره (۷) محاسبه ضریب مسیر متغیرها بر متغیر وابسته تحقیق

مسیر از	به متغیر	ضریب مسیر (β)	آماره F	نتیجه فرضیه
وضعیت اقتصادی اجتماعی	پیشرفت تحصیلی	۲۵/۵۰	--	تأیید
مهارت‌های اجتماعی معلمان	با نقش میانجی درگیری تحصیلی	۸/۸۲	-	تأیید

همان‌طور که در جدول (۷) مشخص شده است وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده به میزان ۰/۰۲۴ و مهارت‌های اجتماعی معلمان به میزان ۰/۰۷۷ با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با میانجیگری درگیری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه غیرمستقیم دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

یکی از پیچیده‌ترین مباحث مطرح‌شده در تعلیم و تربیت امروزی، مسئله‌ی پیشرفت تحصیلی است. پیشرفت تحصیلی از جمله موضوعاتی است که از ابعاد تربیتی، روان‌شناسی به آن بسیار پرداخته شده است. در واقع یادگیری و پیشرفت تحصیلی یکی از گسترده‌ترین و متنوع‌ترین فعالیت‌های بشری است که اساس برنامه‌های درسی در آموزشگاه‌های مختلف، دانشگاه‌ها و... را تشکیل می‌دهد و توجه بیشتر به تعلیم و تربیت مهم‌ترین عامل پیشرفت تحصیلی است. از مهم‌ترین عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی درگیری تحصیلی دانش‌آموزان می‌باشد، و دانش‌آموزانی که درگیری ذهنی در زمینه‌ی یادگیری

فرزندان است. مهارت‌های اجتماعی معلمان برای ایجاد و حفظ روابط بین فردی به‌ویژه با دانش‌آموزان لازم و ضروری است و اکتساب مهارت‌های اجتماعی و استفاده از آن‌ها برای عملکرد موفق در تدریس و لازم و ضروری است؛ هرچه معلم درزمینه‌ی تدریس مؤثرتر عمل نماید با احتمال زیاد دانش‌آموزان در پیشرفت تحصیلی عملکرد بهتری خواهند داشت.

نتایج حاصل از فرضیه‌ی چهارم نشان داد که درگیری تحصیلی دانش‌آموزان با پیشرفت تحصیلی آن‌ها در رابطه‌ی معنی‌دار دارد. یافته‌های فرضیه با یافته‌های پژوهش‌های (Feng et al, 2020; Liu et al, 2020; Correa et al, 2019; Broer et al, 2019; Li & Qiu, 2018; Chen et al 2018; همسو و هم‌جهت است. دانش‌آموزانی که چالش بیشتری می‌کنند و پایداری بیشتری در تکالیف نشان می‌دهند و درخواست کمک ابزاری بیشتری می‌کنند، احتمال بیشتری دارد که مطالب بیشتری یاد گرفته و به سطوح بالاتری برسند

نتایج حاصل از فرضیه‌ی فرعی پنجم نشان داد که وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با میانجی‌گری درگیری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی غیرمستقیم دارد.

از سوی دیگر، با توجه به تأثیر مستقیم راهبردهای پردازش عمیق و سطح بالابر پیشرفت تحصیلی ریاضی، پیشنهاد می‌شود تکالیف و موضوعات درسی جذاب، مفید و در زندگی روزمره برای دانش‌آموزان قابل کاربرد باشد. همچنین معلمان نیز ضمن هماهنگ کردن روش‌های تدریس خود با راهبردهایی که دانش‌آموزان در یادگیری از آن‌ها بهره می‌گیرند، آگاهی آنان را در مورد راهبردهای سطح بالا و فراشناختی افزایش دهند و آن‌ها را تشویق کنند تا درگیری‌های شناختی سطح بالا و فعال را تجربه کنند. وقتی معیارهای ارزشیابی در نهادهای آموزشی بر مهارت‌ها تأکید کند، دانش‌آموزان اهداف تبحری را انتخاب کرده، بر

کنند؛ لذا با توجه به اهمیت درگیری تحصیلی در بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان خانواده‌ها، معلمان و نهادهای آموزشی انگیزه فعالیت و تلاش بیشتر را در دانش‌آموزان پدیدآورند و عواملی که منجر به دل‌زدگی آنان از درس و تحصیل می‌شود، از میان ببرند؛ همچنین خانواده‌هایی که وضعیت اقتصادی - اجتماعی بالاتری دارند سعی بیشتری در فراهم نمودن شرایط تحصیل فرزندان در مراکز دارای بهترین کیفیت آموزشی می‌نمایند و از طریق فرزندانشان بیشتر درزمینه‌ی یادگیری دچار درگیری تحصیلی می‌شوند.

نتایج حاصل از فرضیه‌ی سوم نشان داد که وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده و مهارت‌های اجتماعی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی معنی‌دار دارد. یافته‌های پژوهش حاضر، از

جهاتی با یافته‌های پژوهش‌های (Feng et al, 2020; Liu et al, 2020; Correa et al, Thomson, 2018; Babakhani, 2014; Yousefi Zare et al, 2006; Akbarpour Zangalani et al, 2016; Delarami et al, 2016;; Berends, 1995) همسو و

هم‌جهت است. والدینی که دارای تحصیلات عالی هستند بیشتر انتظار موفقیت از فرزندانشان دارند. این دسته، بر پیشرفت تحصیلی فرزند تأکید بیشتری دارند و در کمک‌های درسی و درگیری در امور تحصیلی فرزندان توانا تر هستند نتیجه گرفت دانش‌آموزانی که وضعیت اقتصادی- اجتماعی بالایی دارند، پیشرفت تحصیلی بالاتری داشته‌اند و سطوح درگیری تحصیلی دانش‌آموزان آن‌ها نیز بالاتر است. معلمان دارای مهارت‌های اجتماعی بالا، ارتباط بهتر و مناسب را با دانش‌آموزان برقرار می‌نمایند و بیشتر می‌توانند مشکلات و مسائل درسی آنان را بررسی و حل کنند و باعث می‌شود که دانش‌آموزان در یادگیری دروس پیشرفت بیشتری داشته باشند. یکی از نکته‌های مهم درباره‌ی نقش والدین در پیشرفت تحصیلی فرزندان آماده کردن محیط درسی، برنامه‌ریزی برای خواب، تغذیه، مطالعات مفید غیردرسی و استفاده از برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی از راه‌های تربیت صحیح و پیشرفت درسی

درگیری تحصیلی دانش‌آموزان) برای معلمان و دانش‌آموزان برگزار گردد. پیشنهاد دوم: معلمان و معلمان توجه بیشتری به توانایی مهارت‌های اجتماعی خود و همچنین مفهوم درگیری تحصیلی دانش‌آموزان نشان دهند تا از این طریق بتوانند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را بالا ببرند. پیشنهاد سوم: اولین هدف معلمان و معلمان، برقرار کردن رابطه‌ی مطلوب، دوستانه و حمایت‌کننده با دانش‌آموزان باشد و در این زمینه به‌ویژه با اتکا به فنون مهارت‌های اجتماعی، زمینه‌ی ارتقای درگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را هموارتر سازند. طی انجام پژوهش مشخص گردید می‌توان متغیرهای دیگری در پژوهش‌های آینده، مانند متغیرهای انگیزش تحصیلی، وضعیت فرهنگی، مهارت‌های ارتباطی دانش‌آموزان و والدین فوق در روابط را بررسی کرد و نتایج به‌دست‌آمده را با نتایج پژوهش حاضر مقایسه نمود.

توسعه‌ی یادگیری‌ها و مهارت‌های خود پافشاری خواهند کرد. اگر این نگرش در دانش‌آموزان به وجود آید که مدرسه مسئولیت اجتماعی و فهم انسان از جهان را افزایش می‌دهد، انگیزه آن‌ها برای تحصیل بیشتر می‌شود و تعهد بالاتری نسبت به یادگیری به وجود می‌آید.

در طی انجام هر پژوهشی، محدودیت‌هایی وجود دارد که پژوهش حاضر نیز از این قاعده مستثنی نبود. برای گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر از پرسشنامه‌های خود گزارشی استفاده شده است که دارای برخی محدودیت از قبیل عدم تمرکز کافی پاسخ‌دهنده‌ها، احتمال احتیاط آن‌ها در پاسخ به برخی سؤالات و اغلب والدین یا حتی برخی از معلمان اعتقاد چندانی به این قبیل کارهای پژوهشی نداشتند و جلب همکاری آن‌ها مشکل بود. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده در پژوهش پیشنهاد می‌شود اجرای دوره‌های آموزشی راهکارهای افزایش مهارت‌های اجتماعی (معلمان و

References

- Akbarpour Zangalani, M.B. Zare, H. Ekrami, M. Maleki, H. (2016). The Relationship between the Social Structure of Education, Socio-Economic Status and Cultural Capital of the Family with Academic Conflict and Academic Achievement of Distance and Distance. *Journal of Education Students, Educational Psychology*. 12(40), 69-104. [in persian]
- Amiri, M. (2016). A two-level analysis of the effect of socio-economic status of the family and the degree of development of the province of residence on the educational survival of children in Iran. *Quarterly Journal of Education*. 31(123), 33-55. [in persian].
- Aminfar, M. (1989). Causes and factors of academic failure and how to reduce it. *Quarterly Journal of Education*. (13 and 14), 9-36. [in persian].
- Ahi, q. Mansoori, A. Dortaj, F. Delavar, A. Ebrahimi Ghavam, p. (2016). Modeling the Relationship between Parents' Academic Involvement and Academic Achievement of High School Students Considering the Mediating Role of Student Motivation and Academic Involvement. *Journal of Psychological Achievements, Shahid Chamran University of Ahvaz*. 4(13), 69- 90. [in persian].
- BehpaJoh, A. Soleimani, M. Afrooz, Gh. Gholam Ali Lavasani, M. (2010). The effect of social skills

- training on social adjustment and academic performance of late learners. *Journal of Educational innovations*. 9(1). 163-186 [in persian].
- Babakhani, Narges (2014). The Relationship Between the Big-five Model of Personality, Self-regulated Learning Strategies and Academic Performance of Islamic Azad University Students, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116(21), 3542-3547.
- Berends, M (1995). Educational stratification and student's social bonding to school. *British Journal of Sociology of Education*. 16, 327-351.
- Broer, Markus, Yifan, Bai, Frank, Fonseca (2019). A Review of the Literature on Socioeconomic Status and Educational Achievement, *Socioeconomic Inequality and Educational Outcomes* pp 7-17.
- Chen, Qishan, Yurou Kong, Wenyang Gao, and Lei Mo (2018). Effects of Socioeconomic Status, Parent-Child Relationship, and Learning Motivation on Reading Ability, *Front Psychol*; 9: 1297.
- Connell, J. P. Halpern-Felsher, B. L. Clifford, E. Crinchlow, W. and Usinger, P (1995). Hanging in there: Behavioral, psychological, and contextual factors affecting whether African-American adolescents stay in high school. *Journal of Adolescent Research*. 10(4) 63.
- Correa, J.A. Gutiérrez, P. Lorca, M. Morales, R. and Parro, F. (2019). The persistent effect of socioeconomic status on education and labor market outcomes: Evidence from Chile's administrative records, *Applied Economic Analysis*. 27,(79), 62-90.
- Delarami, A. Piri Herati, H. Barkhordar, M. Ali Sufi, M.(2016) The role of family economics in students' academic achievement, *World Conference on Psychology and Educational Sciences, Law and Social Sciences* at the beginning of the third millennium, Shiraz. <https://civilica.com/doc/516771>
- Feng, Zhang, Ying, Jiang, Hua, Ming, Yi Ren, Lei, Wang, Silin, Huang (2020). Family socio-economic status and children's academic achievement: The different roles of parental academic involvement and subjective social mobility, *The British Journal of Educational Psychology*, 90(3):561-579.
- Garmaroodi, Gh. Moradi, A. (2010). Designing tools for measuring socio-economic status in Tehran. *Payesh Quarterly*, 9 (2), 137-177. [in persian].
- Gobena, Gemechu Abera (2018). Family Socio-economic Status Effect on Students' Academic Achievement at College of Education and Behavioral Sciences, Haramaya University, Eastern Ethiopia, *Journal of Teacher Education and Educators*. 7 (3), 207-222.
- Harrell, Amanda W. Sterett, H. Mercer and Melissa E. De Rosier (2008). Improving the Social Behavioral Adjustment of Adolescent: The Effectiveness of Social Skills Group Intervention. *Journal child and family studies*. 18, 378-387.
- Li, Zhonglu and Qiu, Zeqi (2018). How does family background affect children's educational achievement? Evidence from Contemporary China, *The Journal of Chinese Sociology*, 5:13.
- Linenbrink, E. A. and Pintrich, P. R (2002). Motivation as enabler of academic success, *school psychology Review*, 31, 313-327.

- Liu, Juan, Peng Peng and Liang, Luo (2020). The Relation between Family Socioeconomic Status and Academic Achievement in China: A Meta-analysis, *Educational Psychology Review* volume 32, pages49-76.
- Matson, J.L. Rotatori, A, F, and Helsel, W. J (1983). development of a Rating Scale to Measure Social Skills in children: The matson evaluation of social skills with youngsters (MESSY). *behavior research and therapy*, 21, 4, 335-340.
- Omar, Norasyikin, Mimi, Mohaffyza, Mohamad, Aini, Paimin, Nazura (2015). Dimension of Learning Styles and Students' Academic Achievement, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 204, 24, Pages 172-182.
- Pham, L. B. and Taylor, S. E (1999). From thought to action: effects of process- versus outcome-based mental simulations on performance. *Society for Personality and Social Psychology*, 25(2). 250-260.
- Rashedi, Masoumeh; And Abolmaali, Khadijeh (2012) Structural Equation Modeling to Explain Academic Achievement in Mathematics Based on Personality Traits and Psychosocial Climate of the Classroom and Academic Conflict of Second and Third Experimental and Mathematics Students in Damghan. M.Sc. Thesis. *Educational Psychology*, Faculty of Psychology, Islamic Azad University of Saveh.158 pp. [in persian].
- Ravandi, K. (2007). Evaluation of teacher self-efficacy and its role with self-government and progress of mathematics course for third grade middle school students in West Azerbaijan province.. M.Sc. Thesis Tarbiat Moallem University. [in persian].
- Rio, J. M. (2009). motivation and excitement; (Translation: Yahya Seyed Mohammadi). Editing Publishing.
- Soleimani, M. Suleiman Nejad, A. (2014). Investigating the effect of textbooks on the academic growth of primary school students from the perspective of primary school teachers in the Sufi region.the first national conference on educational sciences and psychology. [in persian].
- Seif, A. (2005) *Modern Educational Psychology*. Tehran Publishing.
- Shahrkani, H. Mousavi Abbasi, A. Gramipour, M. (2009). The effect of critical thinking skills training on the development of social skills and cognitive skills.. *Journal of Educational Research*. 38(1,2), 22-45. [in persian].
- Sharifian, A. (2013). Assessing students' academic achievement: the effect of grades and feedback on academic achievement, Vanya Publishing.
- Shekari, A. (1392). Relationship between parenting styles and parents' involvement in academic affairs with the academic performance of male and female middle school students in Bandar Abbas, M.Sc. Thesis, Azad University, Faculty of Humanities, Department of Psychology Bandar Abbas. 135pp.
- Talebi, Saeed, Davodi, Somaye, Khoshroo, Alireza (2015). Investigating the Effective Component of Classroom Management in Predicting Academic Achievement among English Language Students, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 205, 591-596.

Thomson, Sue (2018). Achievement at school and socioeconomic background—an educational perspective, BMC, 5: 1-25.

Woolfolk, A (2006). Educational Psychology. Boston. Alyn-Bacon Publishers.

Yousefi Zare, J. Fathi, M. Mullah Ismail Abadi, S. Qaemi, M. (2018). Investigating the Relationship between Family Status

(Economic, Cultural and Social) with Academic Achievement of Elementary School Students in Torbat-e Heydarieh, Fourth National Conference on Applied Research in Educational Sciences and Behavioral Studies. Iran.

